

Шорго эл, нурумук да рын берр!

41-ше (3273) №,
2016 ий 8 октябрь,
шуматкече.

ЯМДЕ ЛИЙ

1933 ий 1 февраль годсек лектеш.

0+

Газетын йолташыже лий!

Кызыт Россия
мучко подписке
тургым эрта.
Почтылашке
вашкыза!

Авторын фотожо.

Подписке-2017

Э-ГЕ-ГЕЙ! 2017 ИЙЫН I ПЕЛЫЖЛАН «ЯМДЕ ЛИЙ» ГАЗЕТЛАН ВОЗАЛТЫНАТ?

Квитанцийын копияжым
редакцияш колто да
ЛОТЕРЕЙ модышыш ушно!

Пөлек-влак:

- ◆ тунемме ўзгар-влак;
- ◆ книга-влак;
- ◆ баскетбол мече;
- ◆ 100 чупа-чупс.

**Тўн
приз – план-шет!**

– Ой, могай мотор газет! Тўрлө тўсан. Иктыжым налаш лиеиш? – Шуарсола школышто йоча-влак дене вашлий-ме годым ик икшыве воктекем лишемын йодо.

– Мыланемат кўлеш. Мўнгышкў наьгаен, ачам ден авамлан ончыктем, – пелештыш весе.

Кажныжлан пўлеклышым (снимкыште).

Йоча-влакын шинчаштышт куан сескемым ужым. Но мыйын кумылем вольш: икшыवेशамыч «Ямде лий» газетын кажне шуматкечын савыкталт лекмыж нерген йўршеш огыт пале. Шуарсола школышто шинчымашым погышо индеш йоча ончыкыжым газет дене кылым кучаш кумылане. Туныктышо да ача-ава-влак нунылан йўным ыштат манын ўшанена.

«Ямде лийым» налдыме моло ўдыр-рвезе-влакым газетлан возалташ ўжына!

Л.ГРИГОРЬЕВА.

Советский район.

**13-23 ОКТАБРЬЫШТЕ ПОДПИСКЕ ДЕКАДЕ ЭРТА.
«Ямде лий» газетын акше - 248 тенгеат 46 ыр. Индекс: В8574.**

Саламлена!

9 октябрь - Ялозанлык пашаен-влакын кечышт

Ковам Зинаида Семёновна Егорова сулен налме канышыште гынат, «Знамя» ялозанлыкыште пашам ышта. Ятыр гана Чап кагаз да медаль дене палемдалтын. Пашалан пеш писе: мӱнгыштӧ кок лӱштымӧ ушкалым, кок презым, куд вуй шорыкым, 20 чывым шкетынак онча. Унала мийымекем, конгаш пыштыме тутло киндыжым, пушкыдо мелнажым, тамле перемечшым пукшыде ок колто. Зина коваемым пеш йӱратем.

Кристина МИХАЙЛОВА.

Морко, Шӱргыял.

Мемнан пашана

4 октябрьыште Россий мучко «Кугу этнографический диктант» во- залте. «Ямде лий» редакций- ын пашаенже-влакат тӱшкан возышна.

◆ С.Чавайнын шочмо кечыжлан пӧлеклен, Марий Эл радион акцияшкыже ушнышна. 7 октябрьыште вияш эфирыште писательын «Элнет» романже гыч ужа- шым лудна.

5 октябрьыште М.Шкетан лӱмеш драмтеа- трыште Туныктышын кечыжлан пӧле- клалтше кугу пайрем эртен. Марий Эл Республикым Вуйлатыше Леонид Игоревич Маркелов, образова- ний да науко министр Галина Николаевна Швецова саламлыме мутым ойленят. Эн сай ту- ныкты- шо-вла- клан кугы- жаныш на- градым кучык- теныт.

«Образование» приори- тетан национальный програм- ме кышкарыште эртыше кон- курсышто сеныше туныктышо- влакын лӱмышт:

✓ **Бочарова Светлана Трифо- новна**, Марий Турек район Нартас кыдалаш школышто информатикым да математикым туныктышо;

✓ **Васильева Валентина Михай- ловна**, Морко район Коркатово лицейыште биологийым да эко- логийым туныктышо;

✓ **Гришин Максим Юрьевич**, Йошкар-Оласе 11-ше номеран лицейыште физикым да техно- логийым туныктышо;

✓ **Сергеева Любовь Анатольев- на**, Волжский район Карай шко- лышто шочмо йылмым туныктышо;

✓ **Сушенцова Надежда Вале- рьевна**, Бауман лицейыште математикым туныктышо.

Таумутна

Марий Эл

Республикысе тӱвыран сулло паша- енже, «Ямде лий» газетын тӱжӱжӱ да лишыл йолта- шыже **Зоя Михайловна ДУДИНА (ГЛУШКОВА)**

Шернур районысо Калий, Кугӱнер, Купран, Летник, Лоскутово, Памашсола, Торешкӱвар, Чисола, Шӱдымарий школлашке чылаже 10 экземпляр «Ямде лий» газетлан подпискым ыштен. Газет 2017 ий январь гыч мия.

Шочмо кече

Л.КАМАЛЕТДИНОВАН фотозы.

27 сентя- брыште «Ко- локольчик» йо- часадышы- вым шуарыше Шернур рӱдер- лан 35 ий темме лӱмеш пайрем эртыш.

Йочасадышке 196 нӱога коштеш. Нуным индеш группалан шеле- дыме. 56 ег тырша, тышеч 25-ше – педагог. «Кумло вич ий жапыште 2500 йочам воспитатлен лукмо», – ойлыш рӱдер вуй- латыше Надежда Николаевна Четкарева.

Пайрем кечын ятыр уна ыле. Кызыт Йошкар- Олаште илыше Галина Александровна Наумова 20 ий утла тиде йочасадыште пашам ыштен. Тудо поро шомак дене чылаштым саламлыш. Пелашыже Виктор Андреевич Наумов (шке жапыштыже Шернур посёлко администраций- ым вуйлатен) пӧлекым кучыктыш **(снимкыште улыт)**. Йоча-влакын мурен-кушталтымышт пай- ремым эшеат сылнештарыш.

Н.СЕМЕНОВА.

Историйым шергалына

1760 ий 9 октябрьыште шым ий шуйнышо сар годым (1756-1763) руш войска Берлиным сенен налын. Тиде сар XVIII куры- мысо эн кугу военный конфликтлан шотлалтеш. Тунам Европысо чыла кугыжаныш шке эрыкше верч креда- лын. Пруссий Прибалтикыш ынже керылт манын, Россий сарыш ушнен.

Саламлена!

Редакцийыштына 27 ий сүретчылан тыршен пашам ыштыше **Фаина Николаевна ЛЕБЕДЕВА** Марий Эл Республик Правительствын Чап кагазше дене палемдалтын. Коллегыланна ончыкыжымат йоча-влакым сылне сүрет-влак дене куандараш тыланена!

Куженер район Уштымбал школын туныктышыжо

Николай Александрович ЗОЛОТАРЕВ

12 октябрьыште 65 ийым тема. Тудо 40 ий утла ўдыр-рвезе-влакым чын корныш шогалтыме верч тырша, нуным марий йылмынам, калыкнам, шочмо кундемнам йоратышым да аклышым кушта. Николай Александровичлан пенгыде тазалыкым тыланена. Сылнымут аламыштат усталыкда утыр чапланыже!

«Ямде лий» редакций.

Тау, туныктышем!

Алевтина Алексеевна Семёнова кажне урокым онгайын эртара. Ме шуко ум пален налына. Мыланем математике, окружающий мир, марий йылме ден лудмаш, физкультур, музык урок-влак келшат. Алевтина Алексеевна поро, весела кумылан улмыжлан, сай шинчымашым пуымыжлан тауштем.

Мария ПОКРОВСКАЯ, 3-шо класс. Волжский, Кугу Корамас.

Ава семын ўшанат

Калык просвещенийын отличникше Л.Д.Петрова Волжский районысо Шарача школышто 34 ий тўналтыш класслаште йоча-влакым туныкта.

Людмила Дмитриевна кандаш гана первоклассник-влакым вашлийын, кугурак классыш ужатен. Тыгодым шинчавўдшат лектеш. Вет ныл ий жапыште изи падыраш-влакым ава семынак уло чонжо дене йоратен шында. *«Кызйтсе южо тунемшемын ача-аважымат туныктенам. Шуко жап эртен гынат, нуно мыйым огыт мондо. Йыңгыртат, пөлек дене толыт, – ойла Людмила Дмитриевна. – Кызит шочыштым мый декаем тунемаш кондат – тугеже ўшанат».*

Валерия ВАСИЛЬЕВА, МарГУ-н студенткыже.

23 сентябрьыште Йоча да самырык-влакын «Юнармий» всероссийский военно-патриотический мер толкыныштын Марий Элысе пөлкажын I съездше эртен.

Ўдыр-рвезе-влаклан Йошкар-Оласе Самырык-влакын полатыштышт выставкым ончыктенят. Тушко военный, МЧС, полиций аланыште пашам ыштыше-влак саргуралыштым, тўрлө арверым, военный техникым конденят. Ятыр ўдыр-рвезым «Юнармий» мер толкыныш пуртенят, нуныжо товатлыме мутым пуэныт.

«Юнармийыш» ушно!

★ Марий Элысе военнопатриотический 147 объединенийыште 3297 кадет ден курсант шотлалтыт.

★ 98 патриотический клуб, секций, кружок, рўдер пашам ыштат. Тушко 2169 ўдыр-рвезе коштеш.

Марий Элысе военкомын алмаштышыже Аркадий Максимович Курочкин тыге каласыш: - «Юнармий» толкын республикысе военно-патриотический клублам, школласе кадет-влакым уша. Ончыкыжым юнармеец-влакым кажне районышто чумырышаш улыт.

Тыге чыла вере военный да патриотизм шўлышан пашам шукташ тўналты манын ўшанена.

А.ЭМАНОВА.

- Илышыи компьютер технологий утыр шындаралтеш. Таче тиддеч посна огеиш лий, да электрон экран-влак дене (лийже тудо кеч компьютер, планшет але телефон) пашам ышташ куштылгырак. Но йоча-влак компьютер воктене чот шуко жапым эртарат. Поснак телефоньшто тўрлө модыи дене модмышт годым шинчаттым локтылыт. Вет телефон экран изи, тусо сўрет-влакат изи улыт. Чыла ужын шукташ манын, пеш тўткын эскерыман. Тыге шинча чот ноя, тиддене пырля эркин-эркын начаррак ужаи тўжалеш. А йоча тидын нерген ок шоно, модеш да модеш. Шкем компьютер воктене кузе кучымо **правил-влакым** шотыи налаш гын, шинчан пўсылыкшым аралаи лиеи.

Шинчатым ит пытаре

Ончыкыжымат яндар кавам, чевер кечым, пўртўсын моторлыкшым шке шинчат дене раш ужнет гын, тудым кырт-менак арале. Мом тидлан ыштыман? Тиде йодышым «Хрусталик» оптикын оптометристше Светлана Вадимовна МИЛЬЧАКОВА (снимкыште) рашемда.

1. Кажне ийын офтальмолог деке миен, шинчам тергыктыман.

2. Экран ончылно шинчыме годым шинчам пычкыкташ мондыман огыл.

3. 20-20-20 правилым шуктыман. Мо тиде? Кажне 20 минут гыч 20 секунд жап шинчаончалтышым экран деч 20 метр деч тораиш виктарыман.

4. Электротул але кече волгыдо дене экран йылгыжшаш огыл. Тушко уто волгыдо логалеш гын, окнам царша дене петырыман.

5. Шинчалыкым але линзым чида гын, шинчам чўчкыдынак тергыман, ала шинча пўсылыкда вашталт шуктен, да шинчалыкда (линзыда) келшен ок тол.

6. Пўлемыште чот кукшо юж але мардеж коштмо (сквозняк) деч шекланыман. Тыге шинчада вашке кошка.

7. Компьютер воктене шинчыше ен кўчык жап дене чўчкыдын канышаш.

8. Экран эре ару, волгыдо, а экранысе текст кугу буква дене возымо лийшаш улыт.

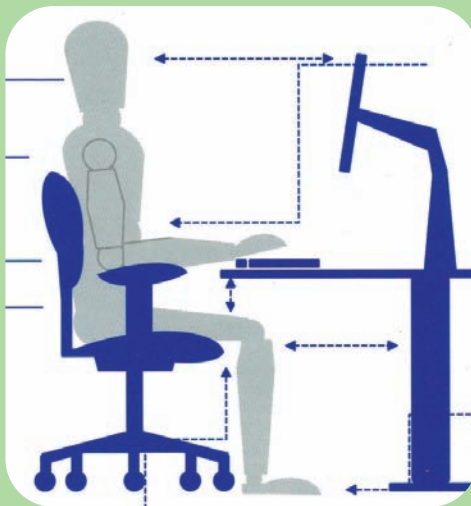
Вуйым тура кучыман. Экранын кўшыл тўржў шинча тураште але изиш ўлнырак лийшаш.

Вачым волтен колтыман да луштарыман.

Тупым тура кучыман, пўкен эңертышеи эңертен шичман.

Кидвурго кўварлан параллельно лийшаш, пўкен кылеи эңертышаш, мogyр пелен лийшаш.

Эрде кўварлан параллельно лийшаш.

Экраным кидым шуялтыме кутышеи верандыман.

Парня-влак клавиатур ўмбалне, а пулыи, кидвурго, кидкопа тура лийшаш улыт.

Ўстел ден эрде коклаште яра вер лийшаш.

Пулвуй ончылно яра вер лийшашак.

Йолгопа дене кўварым але пўкен йолым тошкал шичман.

КЌ ЛИАШ?

Ме классыште ончыкыжым кў лийшаш нерген чўчкыдын мутланена. Мыланем авам семын повар профессий келша. Эмлызат лийнем. Уремыште йочашамыч дене пырля чўчкыдын кевытла модына. Южгунамже артистат лиймем шуын колта. Такшым сайын тунемаш гын, керек-кўат лийын кертам. Сандене кызыт кажне уроклан пеш тыршен ямдылалтам.

Дарья КОРЯКОВА, 3-шо класс.

Морко, Шўргыял.

Пүртүс

муро

Шөртнө түйс

Толын шуо шөртнө шыже,
Куэ шогале саргаен.
Чечен лышташым кидыш налын,
Мый эркин мландышке пыштем.

Йөратем мый шыже түсүм,
Парча гыч лышташ велеш.
Понго йүр мушкеш кож лүсүм,
Гүжлана йүдвел мардеж.

Дима МИХАЙЛОВ, 8-ше класс.
Волжский, Кугу Корамас.

Поч молан күлеш?

Марий чодыраште шуко шиште ила.
Тиде кайык пушенгым чүңгымыз годым почыкыжо эңерта.

У Арбан йоча-садын изирак группыкыжо коштшо ньога-влак шыже толмылан чот куаненыт. Лышташан шартыш үмбалне шер теммеш куржталыт. Вара шке участкыштым эрыктат. Тыге изинек пашалан шүманыт, арулыкым эскераш тунемыт.

И.В.НИКИТИНА,
воспитатель.
Медведево район.

Изи веле мый улам,
Понгым погаш миенам:
Ошпонгыжым муынам,
Корзинкашке оптенам!

И.АЛЕКСЕЕВА.
Фотошто – Морко посёл-
ко гыч изи Ануш.

Энер деке волена,
Куанен ме ийына.
Кас марте йүштылына,
Вара мөнгө каена.
Диана СЕМЁНОВА.
Марий Турек, Арбор.
Авторын сүретше.

Кушкылат шижеш

Авай дене коктын понтым погаш коштна. Шүрлан да жаритлаш ситышым верештна.

– Авай, понгыжо пуйто мыланнак шочын, – куанен ойлем. – Нуно вет шылаш йөрлатат. А ты гана лүмынак ончыкына лектын шинчыныт. «Налза, вашикерак налза», – манмыла чучеш.

– Ме поро кумылан улына. Кушкылат порылыкым шижеш. Вес ийынат понго шочшо манын, шочмо вержым огына локтыл, – мане авам.

А те кузе шонеда, йоча-влак? Авам чын шона?

Катя РАССАНОВА, 2-шо класс.
Морко, Коркатово.

Шыже толын

Шөртнө шыже толын шуо.
Мотор лышташ йогалеш.
Шокшым кече пырля налын,
Пыл коклашке вел шылеш.

Ййитө мардеж пуалеш,
Күжгүнрак чияш үжеш.
Пушеҥат малаш возеш,
Тудланат канаш күлеш.

Янлык-влакше чодыраште
Илемыштым ачалат.
Шулдыран йолташ-влакнат
Мундыр велыш чоҥештат.
Эмилия АЛЕКСАНДРОВА.
Морко, Коркатово.

2020 ий: Марий Эллан – 100 ий

Репрессироватлыме писатель-влакым 1956 ийыште литературыш пöрт-тылташ тўналмеке, Марий издательстве С.Чавайнын да азапыш логалше моло писатель-влакын книгаштым уэш савыкташ пижеш. Марий театр 1956-1957 ийлаште классикын «Мўкшотар», «Акпатыр», «Марий рото» пьесылажым шында.

Икмыняр книгаже, ты шотыштак «Элнет», уэш савыкталтыт. Тунамак йодыш лектеш: «Ала романын кокымшо книгажат аралалт кодын?» Марий АССР писатель ушем правленийын ойжо почеш Москошто илыше руш писатель Владимир Муравьев тусо архивлаште

рукописым кычалаш пижеш. Муравьев шкежат лагерыште лийын, тушто ик марий дене келшен да марла мутланаш тунемын. Кагаз ора-влакым ик талук наре пургедмеке, руш серызе «чыган йылме дене возымо» роман дек миен лектеш. Лудын онча да чот йывыртен колта: чыганла огыл, марла возымо!

Руш тагын кычал мумо романым (кокымшо книга) «Ончыко» журнал 1963 ийыште кум номереш печатла. А Муравьев «Элнетын» кок ужашыжымат рушлаш кусара, да роман 1966 ийыште Йошкар-Олаште кок книгаге савыкталтеш. «Элнетын» марла вариантше изиш варарак, 1967 ийыште, лектеш. Рашрак каласаш гын, ты роман С.Чавайнын вич томан ойпогыжын кумшо томжым айлен. Тылеч вара «Элнет» марлат, рушлат ик гана веле огыл печатлалтын.

Шке пашаж нерген ойлышыла, Сергей Чавайн 1934 ий кенгежым тыге манын:

«Мыйын возымаштем мо (Тўналтыш - 40-ше номерыште.)»

сайже, мо осалже уло, тиде чыла марий шемерым йоратыма гыч, марий шемерлан сылнымутан литературым ике йылмыж дене пуаш шоныма гыч, марий шемерын у, сай, социализм илышым ыштымаште геройла кучедалмыжым сўретлен, муралтен пуаш шоныма гыч, марий шемерлан социализ-

«Энерын-энерын вўдшо йогалеш...»

6
октя-
брьште
С.Г.ЧА-
ВАЙНЫН
шочмо
кечыже.

С.Чавайнын «Элнет»
романжым икмыше гаңа
савыктымылан – 80 ий

*мышке куштылгынак
вончаш полшаш шоныма
гыч лектын.*

Шочмо калыкым, йылмыжым да йўлажым, шўмбел кундемем, тудын пўртўсшым авторын йоратымыже, марий мланде дене кугешнымыже «Элнет» романыште поснак раш шижалтеш. Тыгай сылне кумылым, поро шонымашым почын пуышашлан Чавайн калык мурым моштен кучылтын. Теве сўан сўретысе ик муро:

*Кўдырчö кўдырта манын
ида ман,*

*Мемнан тўмьр
тыге шокта.*

*Волгенче коеш манын ида ман,
Мемнан шовыч тыге коеш.
Кече нöлтеш манын ида ман,
Мемнан каче тыге коеш.
Тылзе нöлтеш манын ида ман,
Мемнан ўдыр тыге коеш.*

Тошто строй годым шемер калык йöсын илен. Тидым Чачин мурыз гыч раш шижына:

*Энерын-энерын вўдшо йогалеш,
Сержым каткален йогалеш.
Серже катлыл йогынешке,
Меже йоген кайышаш ыле.
Кў моклакан чонжо ўке,
Чонжо ўке, ойгыжо ўке.
Меже чонан улына,*

Меже ойган улына.

*Ой, ўдыржат, ой, шамычшат,
Ой, чонемжат, шўjemжат!*

Романын тўн геройжо – Григорий Петрович. Тудо музыкым, поэзийым пеш йöрата. Скрипкам шоктымыж почеш шкеак ик мурым муралтат, келге шонымашке возеш. Вара семынже ойла:

«Могай сылне муро... Кеч мутшым нал, кеч семжым нал – яндар шöртнö. А ме, марий-влак, шкенан мурынам аклен огына мошто. Ме, марий интеллигент-влак, марий мурым тураш возылына. Эх, йомшо турня-влак!»

Илыш пуламырлан көра С.Чавайн «Элнет» романын

кумшо
ужашы-
жым
возен
кертын
огыл. Ты
ужашы-
ште
герой-
влакын

пўрымашышт кузе вашталт кертме нерген кызыт нимом ойлаш огеш лий. Лач иктым каласен кертына: нужна рвезе Сакар кугун тунемше егыш савырнышаш улмаш. Сталин лўмеш возымо поэмьштыже (автономийын 15-ше идалькшым палемдыме кечын лектын, «Марий коммуна», 1936 ий 21 июнь) поэт каласен: «Ончычсо бурлак Сакарет инженер лийылден». Рушлашке тыге кусарыме: «Вчерашний пастух наш Захарка сегодня – лесной инженер».

С.Чавайнын «Элнет» романже мучашке шукталтде кодын гынат, тудо кызытат уло марий сылнымутышто ик эн чапле произведенийлан шотлалтеш. Лудмо годым ме шочмо йылмын юзо тўняшкыже верештына, кугезына-влакын пайдаланыме сылне, сöрал мутвундо дене шкенан шўм-чоннам, уш-акылнам пойдарена, шкенан марий сыннам мынярлан-гынат сайынрак, келгынак умылаш тўналына.

Гельсий ЗАЙНИЕВ.

Илышыште вашлиялт-ше кӱлеш-оккӱлым, сайым-осалым йоча вич ияшыже марте тӱрыс умыла да шарнен кодеш. Сандене воспитательлан муңло да тӱткӱ лийман.

Йоча – куан да пиал

Советский район Кельмаксоласе «Шонанпыл» йочасадыште тыршыше воспитатель Зинаида Васильевна Фурзикова (снимкыште – йоча-влак коклаште) дене коллегыже, ача-ава-влак кугешнат. Тудо коло ныл ий утла йӱратыме сомылжым шукта. Кызыт «Паровозик» кугурак группыш коштшо ӱдыр-рвезе-влакым икымше классыш каяш ямдыла.

– Ача-ава-влак кажне эрдене мыланем шӱм-чон падырашыштым ӱшанен кодат. Нунын ӱшаныштым сулыман. Тыгак коло ик йоча кече еда ӱмбакет тӱткын онча да кажныже тый дечет мом-гынат вуча. Нуным ондалаш да, «ой, ом керт» манын, шенгек чакнаш ок лий, – ойла З.В.Фурзикова.

Зинаида Васильевналан ойырен налме профессийже моткоч келша. Пашаште тудо пиалан улмыжым шижеш.

Л.ГРИГОРЬЕВА.

Шыже

Шыже толын. Йоча-влак, куанен, рӱжге школышко вашкат. Кенеж мучко каненыт, каккылым шуареныт, вийым погеныт.

Лиана ПЕТРОВА.

* * *

Тений шыже пеш поян. Саска шуко шочын, нигушко чыкаш. А понгыжо! Чылалан сита, погаш гына ит ӱркәне!

Карина НИКОЛАЕВА.

Морко, Коркатово.

Йошкар-Оласе 80-ше номеран йочасадыштат шыже выставке эртен (снимкыште). **НГОДУНОВАН** фотожо.

Конкурсш пурышо паша

Изак-шоляк-влак

Иленит улмаш кум изак-шоляк: Карандаш, Ӱштыш да Кагаз. Икана коклаштышт ӱчашеныт: тунемшылан кудыжо эн кӱлешан? Эн ончыч Карандаш пашалан пижын. Тудо сӱретлен-сӱретлен, но Ӱштыш деч посна шуко кагазым локтылын. Вара Ӱштыш ден Кагаз тыгеат толашат, тугеат, но Карандаш деч посна шотым огыт му. Вескана Карандаш ден Ӱштыш чолгалыкым ончыкташ шонен пыштат. Но Кагаз уке. Тылеч вара тунемме ӱзгар-влак умылат: икте-весе деч посна илен огыт керт. Тунемшылан кажныже кӱлешан. Тылеч вара нуно келшен илаш тӱналыт. Келшымаш моткоч чапле сӱретым шочыкта.

Юля АНИСИМОВА, 6-шо класс.

Морко, Коркатово.

Йоча-влакын ача-ава дене пырля ыштыме тӱрлӱ композицийыштым выставкыш чумырышна. Вазыште пеледышыже могай моторын коеш! Эгыремыш ден черепахыже илыше гаяк улыт (снимкыште).

Ирина СЕМЕНОВА, воспитатель.

Медведево, У Арбан.

Октябрь-ыште кайык-влак ӱлыч чонештат

– **ӱйӱтӱ тельым вучыман.** (Калык пале.)

Индекс: Марий Ӱлыште - 78574, вес кундемлаште - 52713. Тираж 1100 экз. Заказ 2536. Формат – А-4-8. Директор-тӱн редактор **Л.В.СЕМЕНОВА.** E-mail: yamde_lji@mari-el.ru, yamde_lji@mail.ru. Сайтын адресше: yamde-lji.ru, Тел. 45-25-49(факс); 45-22-82.

УЧРЕДИТЕЛЬ-ВЛАК: Марий Эл Республикысе культур, печать да национальность паша шотышто министерстве, "Ямде лий" газет" кугужаныш унитарный казенный предприятий.

Газетым Массовый коммуникаций сферыште да культур наследиым аралымаште законодательством шуктен шогымым эскерыше Федеральный службыв Приволжский федеральный округысо управленийыштыже регистрироватлыме. Номер – ПИ №ФС 18-1999, 2005 ий 10 февральыште пуымо.

Печатыш пуымо жап – 14-00, фактически – 13-00. Ак – кутырен келшыме почеш.

Авторын да редакцийын шонымашыш тӱрлӱ лийын кертыт. Серыш-влак мӱнгеш огыт колталт.

Газетым редакцийыште погымо да верстатлыме, «СТРИНГ» ИПФ ООО-што ямде оригинал-макет гыч савыктыме. Типографийын адресше: 424006, Йошкар-Ола, Строитель урем, 95.

Редакцийын да издательын адресше: 424006, Йошкар-Ола, СССР Вооруженный Вийын 70-ше идалыкше урем, 20.

В.НИКОЛАЕВАН ФОТОЖО.

Конкурсыш
пурышо
паша

Але мый изи улам,
Кунам маска гай лиям?
Вара авамлан полшем,
Чыла сомылым шуктем.
Снимкыште: Ангелина
МИХАЙЛОВА.
Йошкар-Ола.

Судоку, судоку, судоку

3	4	6	1			5	
7	8				3	6	
		9		3	4		
8	7				5	1	
	2	7		5		4	
6			9	1		2	
4	8		3	5	2		7
					9		
1	6			9	2	8	

Вот вет, кузе вет
Туныктышо рвезе
деч йодеш:
— Колуш,
молан кайык-
влак шокишо ве-
лыш чокештат?
— Молан, молан,
йолын коштын
огыт мошто да
чокештат.

Шола лукысо арвер-влакым
сүретыште му.

Вич ойыртемым му.

Т у ш т о
Мече гай тыртыш, писе тугай,
Укш гычын укшыш чокештыш тул гай.
Теве ик понгтым йолеш ишыктен.
Күшкө, көргашыш, пога орален.
А.ЭМАНОВА.

Стас ПЕТРОВЫН
сүрегше.
Волжский, Согнур.

Комбо
пеллола шога
гын, йўштө тол-
шашлан.